

ایران به سرعت در حال خروج از «پنجره جمعیتی» است

31 اردیبهشت 1405

معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده، درباره کاهش جمعیت کشور، نکاتی را متذکر شد.

زهره بهروزآذر، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده در فضای مجازی این گونه نوشت: ایران عزیز ما به صورت خاموش در حال از دست دادن مهم‌ترین دارایی خود، یعنی «جمعیت» است؛ آن هم به دست خود ما ایرانیان! فرصت طلایی «پنجره جمعیتی» که به معنی زمانی است که بیش از ۷۰ درصد جامعه در سن کار و خلاقیت هستند، در حال بسته شدن است.

ایران از دهه هشتاد شمسی به این پنجره ورود کرد و امروز با سرعتی بالا در حال خروج از آن است. این موقعیت استراتژیک که به سرمایه جمعیتی جوانان و انتخاب و تصمیم زوج‌های جوان وابسته است، دائمی نیست و متأسفانه یک فرصت طلایی برای توسعه و پیشرفت کشور به سرعت در حال از دست رفتن است.

با بسته شدن پنجره جمعیتی، جامعه با بحران «سالمندی» مواجه می‌شود. سالمندان عزیز سرمایه‌های ارزشمند جامعه هستند و رفاه و تکریم آن‌ها وظیفه‌ای حیاتی است؛ اما فشار بر سیستم درمانی و صندوق‌های بازنشستگی و کاهش جوانان از عرصه‌های مختلف کشور جدی خواهد بود.

با بسته شدن پنجره جمعیتی، توازن زندگی به هم می‌خورد؛ به طوری که هر جوان شاغل باید بار مالی و معنوی تأمین بیمه و مراقبت از چندین نفر بازنشسته را به دوش بکشد؛ باری سنگین که فراتر از توان یک نسل است.

با بسته شدن پنجره جمعیتی، از نشاط و سرزندگی جامعه کاسته می‌شود. شهرها به تدریج از صدای خنده و هیاهوی کودکان خالی می‌شود و پارک‌ها سکوت را تجربه خواهند کرد. وقتی شور و پویایی جوانی کم شود، کنسرت موسیقی و تئاتر و گالری هنری کم‌رونق می‌شود.

با بسته شدن پنجره جمعیتی، تیم‌های ملی به سختی بازیکن ایرانی تراز اول پیدا خواهند کرد و احتمالاً در استادیوم‌ها به جای جوانانی که در بوق بدمند و شیپور بزنند و موج راه بیندازند و نام ایران را فریاد کنند، خانم‌ها و آقایانی حضور می‌یابند که گویی به سینما و تماشای فیلم رفته‌اند.

اما راهکار چیست؟ بی‌شک قطعاً ایجاد شغل، تسهیل واقعی ازدواج و مشوق‌های اقتصادی مؤثر برای حل مسئله لازم است و ما در دولت با تمام توان برای تحقق این‌ها تلاش می‌کنیم؛ اما کافی نیست. ریشه این بحران فراتر از مادیات است؛ ما نیازمند تغییر بزرگ در ذهنیت، باورها و نگاهمان به زندگی هستیم.

فرزندآوری و تشکیل خانواده، یک «انتخاب آگاهانه و مشترک بین والدین» است و ما در دولت خود را

موظف می‌دانیم دغدغه‌های این انتخاب را کم کنیم، و در عین حال باید همه ما روح زندگی را در رگ‌های جامعه حفظ کنیم.

این یک دعوت عمومی است از خانواده‌ها، بزرگ‌ترها و همه شهروندان که مسئولیت جمعی خود را در زنده نگه داشتن امید و آینده بازتعریف کنند، و به جای تکثیر نگرانی‌ها، از زیبایی‌های عشق، فرزند و اصالت خانواده بگویند و حامی زوج‌های جوان باشند.

امروز دغدغه‌های اقتصادی کاملاً واقعی و ملموس است، اما خواستن زندگی و بقای وطن، فراتر است. عبور از این پستی و بلندی‌ها فقط توسط خودمان ممکن است. ما باید نگاهمان را از «نگرانی‌ها و کمبودها» به سمت «داشته‌ها، فرصت‌ها و زیبایی‌های زندگی و رشد یک انسان» بچرخانیم، حتی در بحران‌ها.

حل این ابرچالش، نیازمند همدلی و همراهی همه ماست. بیاییم معنای زندگی را در فضای جامعه زنده نگه داریم؛ باور کنیم که زندگی فراتر از امروز است. و همه شهروندان، خانواده‌ها، محله‌ها و شهرها آغوش خود را برای حمایت از کودک و مادر و پدرش باز کنیم تا ایران همیشه سرزنده بماند.